

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.658/2017/9.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

. Tanczos Rita előadó bíró

é dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.784/2016/25.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.53/2015/99.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.784/2016/15. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja és a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasítja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 834.800 (nyolcszázharmincnégyezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2011. június 10-étől állt kormányzati szolgálati jogviszonyban az alperessel. 2012. augusztus 9-i hatállyal a Jogi és Igazgatási Főosztályon betöltött főosztályvezetői munkaköréből jogi és információ-menedzsment igazgató munkakörbe helyezte a munkáltató, alapilletményét 148 %-os beállási szinten meghatározva. 2014. január 30-án az alperes általános elnökhelyettese, ... elnöki jogkörben eljárva az illetményét 2014. január 1-jei hatállyal módosította és alapilletményét 125 %-os beállási szinten állapította meg.
- [2] A nemzetgazdasági miniszter 2014. február 1-jei hatállyal ...-et nevezte ki az alperes elnökévé, aki ettől az időponttól gyakorolta a munkáltatói jogkört is. Az alperes ELN-469/1/2014. számú intézkedésével 2014. március 3-i hatállyal a felperes jogi és információ-menedzsment igazgatóként betöltött főosztályvezetői munkakörét az Elnöki Titkárság Titkársági Osztályán főosztályvezető-helyettesi munkakörre módosította, s az ehhez tartozó munkaköri leírást 2014. június 10-én közölte a felperessel. A felperest ... követte a jogi és koordinációs igazgatói poszton.
- [3] Az alperes 2014. június 30-án kelt ELN-4686/1/2014. számú irattal 2014. július 10-i hatállyal ismét módosította a felperes kinevezését, melynek értelmében főosztályvezető-helyettesi munkaköréből az

alperes Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága Államigazgatási Iroda IV. Felülvizsgálati és Ellenőrzési Osztályára ellenőrzési referens munkakörbe helyezte át.

- [4] A felperes a kinevezés-módosítást a 2014. július 8-án kelt nyilatkozatával nem fogadta el, erre figyelemmel kormányzati szolgálati jogviszonyát az alperes szintén e napon kelt és 2014. július 9-én közölt ELN-1543/1/2014. számú irattal 2014. szeptember 7-i hatállyal felmentéssel megszüntette. A felperes üres státuszára 2014. szeptember 10-én ... került kinevezésre.
- [5] A felperes a felmentést sérelmezve a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 190. § (2) bekezdés a) és e) pontja alapján közszolgálati panaszt terjesztett elő. A Kormánytisztviselői Döntőbizottság (a továbbiakban: KDB) a JHÁT-PDF/15/2/2014. számú határozatával a panaszt elutasította. A felperes 2014-ben négy döntőbizottsági eljárással és egy bírósági eljárással is érintett volt.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [6] A felperes keresetében a Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozatának hatályon kívül helyezését, a jogviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítását és az alperes jogkövetkezményekben történő marasztalását kérte. Kifejtette, hogy a munkáltató 2014-ben munkakörét rövid időn belül két alkalommal módosította. Az első alkalommal történő módosításra az illetményeltérítésre vonatkozó kinevezésmódosítással szemben benyújtott közszolgálati panasz előterjesztését követően került sor. Érvelése szerint az alperes eljárása sértette a jóhiszeműség és tisztesség elvét, továbbá a joggal való visszaélés tilalmát. Arra hivatkozott, hogy a kinevezés egyoldalú munkáltatói módosítása nem szolgálhat eszközül arra, hogy a kormánytisztviselőt akadályozza és korlátozza érdekérvényesítési lehetőségében, véleményének kifejezésében vagy abban, hogy igényét érvényesítse.
- [7] Álláspontja szerint az egyoldalú kinevezésmódosítás lehetőségének jogszabályban történő biztosítása nem szolgálhatja azt a célt, hogy a kormánytisztviselői jogviszony megszüntetésére egyéb jogcím helyett ily módon kerüljön sor a jogszerűség látszatát keltve. Kifejtette továbbá, hogy munkáltatója célja 2014. március 3-át követően az eltávolítására irányult, az igazgatói beosztásból való felmentését követően azonnal megérkezett az új elnök új embere a korábban általa betöltött beosztásba. A számára felajánlott újabb munkakör nem felelt meg a Kttv. 48. § (4) bekezdésében foglaltaknak, mivel a szakmailag jelentősen alacsonyabb elvárásokat támasztó munkakörben való továbbfoglalkoztatás ellentétes a törvény rendelkezésével. A munkáltató önkényszerű jogalkalmazását támasztja alá két jogellenes teljesítményértékeléssel, továbbá az élettársának az Államkincstárból való eltávolítása is. Mindezekre figyelemmel elmaradt illetménye és átalánykártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes költségekben való marasztalását kérte arra hivatkozva, hogy a KDB határozata és a munkáltató által közölt felmentés jogszerű volt. Megalapozatlannak ítélte a felperes további kereseti követeléseit is.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [9] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság I.M.53/2015/99. számú határozatával a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest 400.000 forint perköltség, valamint 500.900 forint illeték megfizetésére. Kifejtette, hogy az alperes 2014. június 30-án kelt intézkedésével jogszerűen módosította a felperes főosztályvezető-helyettes munkakörét ellenőrzési referens munkakörre figyelemmel arra, hogy mérlegelési jogkörébe tartozott annak eldöntése, hogy az állományában lévő kormánytisztviselőket milyen vezetői vagy nem vezetői munkakörben foglalkoztatja. A jogszabály az intézkedéshez indokolási kötelezettséget nem írt elő és azt sem kellett vizsgálni, hogy a változtatásra milyen okból került sor. Megjegyezte, hogy az alperes az alapilletmény beállítási szint meghatározásakor a Kttv. 133. § (6) bekezdése szerint jár el.

- [10] Nem találta megalapozottnak a bíróság a felperes azon állítását sem, hogy az alperes eljárása alapelveket sértett. Érvelése szerint a felperes ezzel kapcsolatban érdemi bizonyítékokat nem terjesztett elő. A felkínált munkakör megfelelt a felperes végzettségének, szakképzettségének, szakmai tapasztalatának, így a kinevezés-módosítás során a munkáltató megtartotta a Kttv. 48. § (4) bekezdésében foglaltakat. A felperes a kinevezés-módosítást nem fogadta el, így tudomásul vette azt is, hogy ez alapján a munkáltató felmentését fogja kezdeményezni.
- [11] Jogszerűnek találta azt is, hogy az alperes rövid időn belül két ízben egyoldalúan módosította a felperes munkakörét. 2014. március 3-án ezt a felperes elfogadta, a második esetben pedig erre munkaszervezési okból került sor, hiszen az Elnöki Titkárság nem tudott annyi és olyan szakmai feladatot adni számára, amely színvonalas és tartalmas foglalkoztatását biztosította volna. A per alapjául szolgáló kinevezés-módosítást az alperes a Kttv. előírásainak megfelelően hajtottá végre, lehetőséget biztosítva a felperes számára a megfelelő döntés meghozatalára. A felperes választhatott a munkakör módosítása és a felmentés kezdeményezése között. A joggal való visszaélésre hivatkozó kereseti kérelem körében meghallgatott tanúk egybehangzóan nyilatkoztak és vallomásuk alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes jogszerűen járt el. Mivel a felperes 2014. évben négy KDB eljárást is kezdeményezett, megállapítható, hogy nem volt akadályozva vagy korlátozva érdekérvényesítésében, véleménye kifejezésében. Nem találta bizonyítottnak azt sem, hogy eltávolítása az alperes részéről előre tervezett szándékos folyamat lett volna.
- [12] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 6.Mf.680.784/2016/25. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a Kormánytisztviselői Döntőbizottság JHÁT-PDF/15/2/2014. számú határozatát megváltoztatva megállapította, hogy az alperes ELN-1486/1/2014. számú kinevezés-módosítása, valamint ELN-1543/1/2014. számú felmentése jogellenes. A felmentés jogellenessége következtében a felperes kormányzati szolgálati jogviszonya 2017. július 20-án szűnt meg. Az összecszerűség vonatkozásában az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasította.
- [13] A másodfokú bíróság kiegészítette az elsőfokú bíróság ítélete szerinti tényállást megállapítva, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2015. október 2-án kelt 35.M.1846/2014/38. számú ítéletével a KDB határozatát megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes 2014. január 30-án kelt kinevezés-módosítása jogellenes. Az ítélet ezen rendelkezése 2015. november 14-én jogerőre emelkedett. Az alperes 2014. február 4-én közölte a felperessel a 2013. II. félévére vonatkozó teljesítménykövetelmények értékelését, mellyel szemben előterjesztett közszolgálati panasz alapján a KDB 2014. április 30-án kelt határozatával megsemmisítette a felperesre vonatkozó 2013. évi teljesítményértékelést, mely döntés jogerőre emelkedett. A 2014. február 27-én kelt ELN-460/2/2014. számú értesítésében az alperes arról tájékoztatta a felperest, hogy a 2014. évre megállapított alapilletmény eltérítéséről rendelkező munkáltatói intézkedéssel szemben benyújtott közszolgálati panaszára figyelemmel az alapilletmény eltérítésre vonatkozó munkáltatói intézkedés nem kerül végrehajtásra, ezért a felperes főosztályvezetői illetménye 100 %-os beállási szinten került folyósításra. Ezt követően az alperes 2014.március 3-án kelt ELN-469/1/2014. számú kinevezés-módosítással jogi és információ-menedzsment igazgató főosztályvezetői munkakörből főosztályvezető-helyettesi munkakörbe került, illetményét 695.700 forintban határozták meg. A felperes élettársa az alperes alkalmazásában állt, akinek a kinevezését 2014. március 10-én az alperes egyoldalúan módosította.
- [14] A felperes 2014. március 3-án módosult új munkaköréhez tartozó munkaköri leírást 2014. június 10-én közölte a munkáltató a felperessel. Ezek között szerepelt az elnök és az elnöki titkárságvezető által meghatározott belső egyeztetéseket, értekezleteken való részvétel, közreműködés is. Ugyancsak e napon került közlésre a 2014. I. félévére vonatkozó teljesítménykövetelmények meghatározását tartalmazó irat. Ez alapján a teljesítménykövetelmények értékelésére 2014. július 2-án került sor, amelyet a felperes panasz alapján eljáró KDB megsemmisített.
- [15] A 2014. június 30-án kelt ELN-1486/1/2014. számú intézkedésével az alperes egyoldalúan

módosította a felperes munkakörét ellenőrzési referensre azzal, hogy illetményét összesen 463.800 forintban határozta meg. 2014. augusztusában a felperes a neki járó nettó 455.683 forint helyett 280.733 forint illetményt kapott, az emiatt indított perben az elsőfokú bíróság 2015. december 11-én jogerőre emelkedett 11.M.2184/2015/7. számú ítéletével bruttó 267.100 forint megfizetésére kötelezte az alperest.

- [16] A másodfokú bíróság megállapította a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján, hogy ... elnökhelyettes 2014. január 27-étől 31-éig szabadságát töltötte, továbbá, hogy ... munkaköri feladatai a felperessel azonosan került meghatározásra, illetménye 539.200 forintban került megállapításra.
- [17] A másodfokú bíróság az így kiegészített tényállást fogadta el az ítékezése alapjául és az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre jutott. Nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a felmentést és az azt megelőző egyoldalú kinevezés-módosítást az azokat megelőző többi munkáltatói intézkedéstől elkülönítve kellett vizsgálni, s azt is értékelni kellett, hogy a jogszerű intézkedés nem valósította-e meg a joggal való visszaélés esetét.
- [18] Kifejtette, hogy közömbös az, hogy a jogot gyakorló tudatában van-e vagy azzal a szándékkal cselekszik-e, hogy másoknak érdeksérelmet okozzon vagy sem. Egyedüli ismerv, hogy a jog gyakorlása ne okozzon nagyobb hátrányt másnak, mint amekkorát a tartózkodás, illetve a jog más módon történő gyakorlása jelentene a jogosítottnak. Bár az alperes szabadon eldönthette, hogy kit alkalmaz vezetőként a munkaszervezeten belül és kit nem, és ezért jogában állt a felperest, mint vezetőt elmozdítani és más munkakörbe helyezni, azonban a felperes hivatkozása alapján vizsgálni kellett, hogy az alperes a jogaival visszaélve valósította-e meg az adott módosítást. A törvényszék ennek megfelelően az alperes eljárását összességében értékelve azt emelte ki, hogy rövid időszakon belül számos olyan intézkedése volt a munkáltatónak a felperessel szemben, amelyről utóbb bebizonyosodott annak jogellenessége. Ezen felül egymást követően kétszer is alkalmazta az egyoldalú kinevezés-módosítás intézményét. Az alperes intézkedése folytán a felperes élettársa jogviszonya is megszűnt, amelyre szintén figyelemmel volt a másodfokú bíróság.
- [19] Bár a felperes nem tudta bizonyítani azt a munkáltatói szándékot, hogy azért távolították el őt a szervezetből, hogy az új elnök ismerősei kerüljenek vezetői pozícióba, önmagában a célzatosság hiánya nem zárja ki a joggal való visszaélés megállapítását. A másodfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget az e körben meghallgatott tanúk vallomásának, mivel az adott esetben az alperes nyilvánvalóan jogellenes cselekményei vezettek a joggal való visszaélés megállapíthatóságához. Mivel a felperes másodszeri, a Kttv. 48. § (1) bekezdés d) pontján alapuló egyoldalú kinevezés-módosítása a jogellenes intézkedéseket követően ismételtén került alkalmazásra, a másodfokú bíróság megállapította, hogy az az alperes joggal való visszaélésének eredménye. Mivel a felperes a jogellenes egyoldalú kinevezés-módosítás tekintetében nyilatkozott annak el nem fogadásáról, arra jogszerű felmentést nem lehetett alapítani.

A felülvizsgálati kérelem, csatlakozó felülvizsgálati kérelem

- [20] A jogerős közbenső ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet, a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.
- [21] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős közbenső ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú ítéletet „hatályában tartsa fenn”, illetve helyette hozzon a jogszabályoknak megfelelő új határozatot, illetve utasítsa a másodfokon eljáró bíróságot új eljárás lefolytatására. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a joggal való visszaélés célzat és szándék nélkül is megállapítható, holott a felperes azt állította, hogy az eltávolítása célzatos és előre elhatározott volt. Állítása szerint bizonyítatlanság hiányában jutott a másodfokú bíróság arra az álláspontra, hogy az alperesi eljárás szándékos, célzatos magatartás volt, így a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését és a 221. § (1) bekezdését is, sérült továbbá a Pp. 3. § (2) bekezdése és a 215. §, mivel a kereseti kérelemhez kötöttség alapján a bíróságnak

egyértelműen a munkáltatói intézkedés célzatosságát kellett volna vizsgálnia és a felperesnek ezen állítását kellett volna bizonyítania. Kifogásolta, hogy a felperes 8 tételből álló listát nyújtott be, amelyekkel álláspontját kívánta alátámasztani, amiből két pont kizárólagosan a felperes javára szóló intézkedést említ, így azt sérelemként nem lehetett figyelembe venni.

- [22] Valótlanul állította a felperes azt is, hogy 2014. január-márciusa közötti időszakban jogellenes illetményelvonás történt annak ellenére, hogy ezzel kapcsolatban elutasító ítélet született. Két eset – a levonás a 2014. augusztus havi felmentési illetményéből, illetve az ítélet végrehajtása – perjogilag az eljárásban nem értékelhető, mivel a felmentést követő időszakban történt. Ugyancsak indokolatlan a felperes élettársa ügyét értékelni e körben. Nem kimutatható az alperes szándékossága, amikor a jogellenesség a határidők elmulasztásában mutatkozik meg, mivel a kifogásolt intézkedések tartalmát a KDB, illetve a bíróságok nem értékelték. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság által a tényállás kiegészítése és pontosítása körében írtak jelentős részében átfedés van a felperes által megjelölt jogsértésekkel. Indokolatlannak tartotta a tényállás kiegészítését hivatkozva arra, hogy a bizonyítékok okszerű mérlegelése a másodfokú bíróságot is köti, az indokolatlan felülmérlegelés következtében eltérő tényállás megállapítása és emiatt más jogkövetkezmény levonása jogszabálysértő.
- [23] Érvelése szerint önmagában komolytalanná és hiteltelenné teszi a felperesi keresetet a folyamatos módosítás, a hivatkozott sérelmek körének bővítése. A 2014. március 3-i munkakör-módosítás nem mosható össze a későbbi 2014. június 30-án kelt munkakör-módosítással, és nem volt olyan intézkedés, amely a joggal való visszaélés tilalmába ütközött volna.
- [24] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartását és tatalma szerint a csatlakozó felülvizsgálati kérelemnek minősülő beadványában kérte, hogy a Kúria a jogszerű másodfokú közbenső ítélet indokolásában foglaltakat három vonatkozásban pontosítsa, illetve bírálja felül anélkül, hogy az ítélet rendelkező részét bármilyen módon érintené. Érvelése szerint az élettársával kapcsolatos eljárás legalább közvetett összefüggést mutat a felmentését célzó eljárással, illetve azért került sor eltávolítására az alperesi munkaszervezetből, hogy ezzel szabaddá váljon az út a munkáltató számára a hozzá közelálló személyek vezetői státuszba helyezésére. Fenntartotta ... összeférhetetlenségével kapcsolatban kifejtett álláspontját is.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [25] Az alperes felülvizsgálati kérelme, illetve a csatlakozó felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [26] Az alperes felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, továbbá sérült a Pp. 3. § (2) bekezdése és 215. §-a, illetve a munkáltató intézkedése nem sértette a Kttv. 10. § (1) bekezdését.
- [27] A Kúria töretlen gyakorlata értelmében a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. Az erre alapított felülvizsgálati kérelem csak akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat azok egybevetése során nem a maguk összességében értékelte és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz (BH.1995.193., BH.2012.179.). A Kúria álláspontja szerint a jogerős közbenső ítélet ilyen jellegű eljárási fogyatékoságban nem szenved.
- [28] A per tárgyát a 2014. június 30-án kelt egyoldalú kinevezés módosítás és az azzal összefüggő 2014. július 8-án kelt felperesi felmentés képezte. Az eljáró bíróságok azt egyezően állapították meg, hogy a felperes által sérelmezett intézkedések formálisan jogszerűek voltak, a munkakör megváltozása

indokolta a kinevezés egyoldalú módosítását. A feltárt és a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás alapján azonban a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül vont le következtetést arra, hogy az alperes érintett intézkedése joggal való visszaélést valósított meg.

- [29] Kellő alap nélkül állította az alperes, hogy indokolatlanul egészítette ki a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás. Az a körülmény, hogy a törvényszék egyéb tényeket is relevánsnak tartott a döntése meghozatalához szükséges tényállás megállapításakor, nem tekinthető jogellenesnek, iratellenességet pedig maga az alperes sem állított.
- [30] A másodfokú bíróság a tényállás kiegészítésével helyesen azt kívánta alátámasztani, hogy a felperes által sérelmezett kinevezés-módosítás, illetve ennek következtében jogviszonya felmentéssel történő megszüntetése egy folyamat része volt. A felperes már keresetlevelében kifogásolta azt, hogy a munkáltató a jogával visszaélve járt el kinevezése módosítása, illetve jogviszonya megszüntetése során, az a körülmény pedig, hogy ennek alátámasztására a per során további tényeket, körülményeket hozott fel, az alperesi állítással ellentétben nem teszi hiteltelenné és komolytalanná állítását.
- [31] A Kttv. 10. § (1) bekezdése tiltja a joggal való visszaélést. Megállapítja, hogy a törvény alkalmazásában joggal való visszaélésnek minősül különösen az, ha mások jogos érdekeinek csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségének korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányul vagy ehhez vezet. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes kereseti követeléséből adódóan a perben azt kellett vizsgálni, hogy az alperes a jogaival visszaélve hozott-e indokolás nélkül egyoldalú intézkedést, amely folytán a felperes munkaköre módosult és illetménye jelentősen csökkent.
- [32] Azt is helyesen állapította meg az új Ptk.-hoz fűzött törvényi indokolás értelmében, hogy a joggal való visszaélés mindig egy bizonyos alanyi jog gyakorlásával kapcsolatos és nem általában véve valósul meg, hanem akkor, ha egy jog gyakorlása ugyan nem ütközik semmilyen más konkrét tilalomba, azonban a joggyakorlás jogellenessége azért mutatható ki, mert a jog gyakorlása e módja nem advekvát a rendeltetésével. Bár a Kttv. megtartotta a korábbi rendeltetésellenes joggyakorlással összefüggő példalózó felsorolást, továbbra is helytálló az az értelmezés, hogy közömbös az, hogy a jogot gyakorló ennek tudatában volt-e, esetleg éppen azzal a szándékkal cselekedett, hogy másnak érdeksérelmet okozzon vagy sem. Egyedüli ismerv az, hogy a jog gyakorlása ne okozzon nagyobb hátrányt másnak, mint amekkorát a tartózkodás, illetve a jog más módon történő gyakorlása jelentene a jogosítottnak.
- [33] Kellő alap nélkül állította az alperes felülvizsgálati kérelmében azt, hogy mivel a felperes nemcsak azt állította, hogy az alperes jogával visszaélve járt el, hanem intézkedése célzatos is volt, az ő eltávolítására irányult a munkáltató magatartása, ezen célzat bizonyítottságának hiánya a kereset elutasítását kellett volna, hogy eredményezze. A munkáltatói magatartás megítélésénél nem bír jelentőséggel az a körülmény, hogy ilyen célzattal cselekedett-e a munkáltató vagy sem, e célzat hiányában, illetve annak bizonyítatlansága esetén is megvalósulhat a joggal való visszaélés, ha az eset összes körülménye és a rendelkezésre álló bizonyítékok ezt támasztják alá.
- [34] A perbeli esetben ezért megalapozatlanul állította az alperes, hogy a másodfokú bíróság döntése a Pp. 215. §-ába ütközik, mert a másodfokú bíróság nem terjeszkedett túl a felperes kereseti kérelmén, annak megfelelően állapította meg a jogsértést és ennek a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően kellő indokát adta. A bizonyítékok megfelelő mérlegelésével okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes eljárását összességében értékelve megállapítható volt, hogy a munkáltató rövid időszakon belül számos olyan intézkedést hozott, amelyről utóbb bebizonyosodott annak jogellenessége (2014. január 30-án kelt kinevezés módosítás, 2014. február 24-ei teljesítmény értékelés, 2014. február 24-én kelt alapilletmény eltérítés jogellenessége, a felperes illetményének 823.700 forintról 695.700 forintra csökkentése). Ezen felül röviddel egymást követően kétszer is alkalmazta a kinevezés egyoldalú módosításának intézményét, a második esetben olyan utólagos megokolással, hogy a felperest nem tudta olyan színvonalú munkával ellátni, ami a kvalitásának

megfelelt. Ezzel szemben a felperest az adott pozícióban követő, szakvizsgával és hosszabb gyakorlattal nem rendelkező kormánytisztviselőt mégis arányaiban magasabb illetmény fejében foglalkoztatta, mint amit a felperesnek felajánlott. Ez az alperesi magatartás szintén jogszabálysértés nélkül értékelhető volt a levont jogkövetkeztetés tekintetében.

- [35] Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság azt, hogy joggal való visszaélés megállapítására ad alapot az, hogy ha a munkáltató sorozatosan jogellenesen jár el a kormánytisztviselővel szemben, valamint önmagában a több szabályszegés elkövetése is alapot adhat akkor, ha e szabálytalanságok főként eljárási jellegűek voltak. Ennek megfelelően abból a körülményből, hogy az alperes rövid idő alatt több esetben szabálytalanul járt el a felperessel, amely végül a jogviszonya megszüntetéséhez vezetett, jogszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a munkáltató szándéka a felperes jogviszonya fenntartásának ellehetetlenítésére irányult és nem okszerűtlen az a következtetése sem, hogy célja a felperesi jogviszony fenntartása ellen irányult.
- [36] A Pp. 271. § (1) bekezdése d) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak a jogerős határozatnak csupán az indokolása ellen. Erre figyelemmel a Kúria a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét a Pp. 273. § (2) bekezdése a) pontja alapján hivatalból elutasította, a jogerős közbenső ítéletet pedig az előbbiekre tekintettel a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [37] Joggal való visszaélés akkor állapítható meg, ha egy jog gyakorlása ugyan nem ütközik semmilyen más konkrét tilalomba, azonban a joggyakorlás jogellenessége azért mutatható ki, mert a jog gyakorlása e módja ne adekvát a rendeltetésével.
- [38] Ennek megfelelően abból a körülményből, hogy az alperes rövid idő alatt több esetben szabálytalanul járt el a felperessel, amely végül a jogviszonya megszüntetéséhez vezetett, jogszerűen jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a munkáltató szándéka a felperes jogviszonya fenntartásának ellehetetlenítésére irányult és nem okszerűtlen az a következtetése sem, hogy célja a felperesi jogviszony fenntartása ellen irányult.

Záró rész

- [39] A pervesztes alperes személyes illetékmentességre jogosult, így a felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [40] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet 2018. június 27-én tartott tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. június 27.

. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Tanczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző